

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້
ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ

ມາດຕະຖານ
ການຂົນສົ່ງທາງບົກສໍາລັບສັດມີຊີວິດຂອງ ສປປ ລາວ

ລະຫັດມາດຕະຖານ : ມກປ-ລປ-2023-00030
STDCODE : AFSTD-LF-2023-00030

ສິງຫາ, 2023

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ

ມາດຕະຖານ
ການຂົນສົ່ງທາງບົກສຳລັບສັດມີຊີວິດ ຂອງ ສປປ ລາວ

ລະຫັດມາດຕະຖານ : ມກປ-ລປ-2023-00030
STDCODE : AFSTD-LF-2023-00030

ອົງການສ້າງມາດຕະຖານ:

ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ

ຖະໜົນ ສຸພານຸວົງ, ບ້ານສີຖານເໜືອ, ເມືອງສີໂຄດຕະບອງ.

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ, ຕປນ. 6644

ເບີໂທລະສັບ: +856 21 215242-3

ເບີໂທລະສານ: +856 21 215141

ເວັບໄຊທ: <http://dlf.maf.gov.la>

ສິງຫາ, 2023

ສາລະບານ

	ໜ້າ
ຄຳນຳ.....	1
1. ຈຸດປະສົງ.....	2
2. ການອະທິບາຍຄຳສັບ	2
3. ຂອບເຂດການນຳໃຊ້.....	2
4. ມາດຕະຖານສຳລັບ ກົງ, ພາຊະນະບັນຈຸ ແລະ ພາຫະນະຂົນສົ່ງ.....	2
6. ບຸກຄະລາກອນ	9
7. ແຜນສຸກເສີນ	10
8. ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.....	10

ຄຳນຳ

ມາດຕະຖານ ການຂົນສົ່ງທາງບົກສຳລັບສັດມີຊີວິດຂອງ ສປປ ລາວ ສະບັບນີ້ ສ້າງຂຶ້ນເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການລ້ຽງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ, ນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດວ່າດ້ວຍຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານໃຫ້ເປັນ ອັນລະອຽດ ໂດຍມີຈຸດປະສົງໃຫ້ເປັນຄູ່ມືປະຕິບັດໃຫ້ແກ່ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລ້ຽງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ໃນ ຄວບຄຸມການຂົນສົ່ງທາງບົກ ສຳລັບສັດມີຊີວິດ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ, ປອດໄພ, ເປັນມິດກັບ ສິ່ງແວດລ້ອມ ປະກອບສ່ວນໃນການສົ່ງເສີມຍົກລະດັບ ສິນຄ້າສັດຂອງ ສປປ ລາວ ໃຫ້ສາມາດແຂ່ງຂັນທາງດ້ານການ ຄ້າ ກັບພາກພື້ນ, ຂົງເຂດ ແລະ ສາກົນ ໃຫ້ນັບມື້ນັບສູງຂຶ້ນ.

ມາດຕະຖານນີ້ ໄດ້ກວມເອົາ ບັນດາຂໍ້ກຳນົດທີ່ເປັນມາດຕະຖານ ສຳລັບການປະຕິບັດງານທີ່ດີ ໃນການຂົນສົ່ງ ທາງບົກ ສຳລັບສັດມີຊີວິດ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນມາດຕະຖານດ້ານຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ຫຼັກການການຈັດການທີ່ດີທາງດ້ານສະຫວັດດີ ການສັດ, ການກຽມສັດກ່ອນຂົນສົ່ງ, ພາຫະນະ, ຄອກບັນຈຸ, ເສັ້ນທາງ ແລະ ໄລຍະເວລາຂອງການຂົນສົ່ງ, ການປ່ຽນ ພາຫະນະ, ການພັກສັດ ແລະ ການປະຕິບັດບັນດາ ມາດຕະການດ້ານວິຊາການ ໃນລະຫວ່າງການຂົນສົ່ງ ແລະ ການ ກະກຽມເອກະສານຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຂົນສົ່ງ.

ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມີງ ຂໍແຈ້ງວ່າ ມາດຕະຖານ ສະບັບນີ້ ແມ່ນສ້າງຂຶ້ນບົນພື້ນຖານທີ່ໄດ້ຜ່ານການ ປຶກສາຫາລືຢ່າງກວ້າງຂວາງຈາກຜູ້ຊ່ຽວຊານທັງພາຍໃນ, ພາຍນອກ ແລະ ຫວັງວ່າຈະໃຫ້ກາຍເປັນມາດຕະຖານເຕັກນິກ ສຳລັບ ການປະຕິບັດງານທີ່ດີ ໃນການຂົນສົ່ງທາງບົກ ສຳລັບສັດມີຊີວິດ ຂອງ ສປປ ລາວ ຢ່າງເປັນເອກະພາບໃນ ຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

15 AUG 2023

ທີ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ:.....

ອ.ທ. ຫົວໜ້າກົມ

ສຸພາວັນ ແກ້ວວິໄລ

1. ຈຸດປະສົງ

ມາດຕະຖານ ສະບັບນີ້ ກຳນົດ ມາດຕະການດ້ານເຕັກນິກ ກ່ຽວກັບການຂົນສົ່ງສັດມີຊີວິດ ເພື່ອນຳເຂົ້າໂຮງຂ້າ ຫຼື ເຄື່ອນຍ້າຍສັດ ເພື່ອການຄ້າຂາຍ ແນໃສ່ ຮັບປະກັນ ຄວາມປອດໄພ ແລະ ມີຜົນກະທົບ ຕໍ່ສັດໜ້ອຍທີ່ສຸດ.

2. ການອະທິບາຍຄຳສັບ

- 1) ການຂົນສົ່ງສັດ ໝາຍເຖິງ: ການບັນທຸກສັດດ້ວຍພາຫະນະຂົນສົ່ງ ເພື່ອເຄື່ອນຍ້າຍສັດ ຈາກສະຖານທີ່ໜຶ່ງ ໄປຍັງອີກສະຖານທີ່ໜຶ່ງ;
- 2) ພາຫະນະຂົນສົ່ງສັດ ໝາຍເຖິງ: ລົດຍົນ ຫຼື ເຮືອ ລວມທັງ ພາກສ່ວນພ່ວງຂອງພາຫະນະ ທີ່ຄັບເຄື່ອນດ້ວຍ ເຄື່ອງຈັກ ທີ່ມີຄວາມໝາະສົມ ສຳລັບການຂົນສົ່ງສັດ;
- 3) ສະຫວັດດິການສັດ ໝາຍເຖິງ: ໝາຍເຖິງ ການສ້າງເງື່ອນໄຂ ເພື່ອໃຫ້ສັດມີຊີວິດ ຢູ່ໃນສະພາບແວດລ້ອມ ທີ່ຄ້າຍຄືກັນກັບທຳມະຊາດຂອງສັດ ລວມທັງ ການນຳໃຊ້ແຮງງານສັດ, ການບັນທຸກຂົນສົ່ງສັດ ແລະ ການ ຂ້າສັດທີ່ບໍ່ເປັນການທຳລະມານ ຫຼື ທາລຸນສັດ;
- 4) ສັດມີຊີວິດ ໝາຍເຖິງ: ສັດເປັນ ປະເພດ: ງົວ, ຄວາຍ, ມ້າ, ໝູ, ແກະ, ແບ້, ສັດປີກ ແລະ ສັດອື່ນ ຕາມທີ່ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ກຳນົດ;
- 5) ຜູ້ຂົນສົ່ງສັດ ໝາຍເຖິງ: ຜູ້ກຳກັບສັດ, ຜູ້ຂັບພາຫະນະຂົນສົ່ງສັດ ທີ່ໄດ້ຮັບການໝອບໝາຍ ຈາກເຈົ້າຂອງ ສັດ.

3. ຂອບເຂດການນຳໃຊ້

ມາດຕະຖານ ສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສຳລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວກ່ຽວກັບ ການຂົນສົ່ງ ສັດທາງບົກ ແລະ ທາງນໍ້າ.

4. ມາດຕະຖານສຳລັບ ກົງ, ພາຊະນະບັນຈຸ ແລະ ພາຫະນະຂົນສົ່ງ

ມາດຕະຖານສຳລັບ ກົງ, ພາຊະນະບັນຈຸ ແລະ ພາຫະນະຂົນສົ່ງ ຄວນມີດັ່ງນີ້:

- 1) ການອອກແບບ ຕ້ອງໃຫ້ຖືກຕາມຫຼັກສະຫວັດດິການສັດ ແລະ ການນຳໃຊ້ ທີ່ໝາະສົມກັບ ຊະນິດ, ຂະໜາດ, ນ້ຳໜັກ ແລະ ຈຳນວນຂອງສັດ;
- 2) ແຂງແກ່ນ ທົນທານ ສາມາດຮັບນ້ຳໜັກສັດ, ບໍ່ມີສິ່ງທີ່ແຫຼມຄົມ, ພື້ນບໍ່ມີນ, ໃນກໍລະນີພື້ນກົງ ມີຮູ ຫຼື ຊ່ອງຫວ່າງ ຕ້ອງບໍ່ໃຫ້ຄົມ, ມີຜິວລຽບ ແລະ ບໍ່ມີສິ່ງທີ່ຈະເກີດຄວາມສ່ຽງເຮັດໃຫ້ສັດໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຫຼື ທຳລະມານ;
- 3) ມີການລະບາຍອາກາດທີ່ດີ;
- 4) ສາມາດປ້ອງກັນ ບໍ່ໃຫ້ສັດລົບໜີ ໃນລະຫວ່າງການຂົນສົ່ງ;
- 5) ມີພື້ນທີ່ພຽງພໍ ແລະ ໝາະສົມ ສຳລັບສັດແຕ່ລະຊະນິດ. ຄວາມສູງ ຄວນໃຫ້ສັດສາມາດ ຍືນ ຫຼື ນອນ ໄດ້ ເຊັ່ນ: ມ້າ, ງົວ ແລະ ຄວາຍ. ໝູ ແລະ ສັດປີກ ຕ້ອງບໍ່ໃຫ້ເຕັງກັນ ໂດຍໃຫ້ມີເນື້ອທີ່ຫວ່າງພຽງພໍ ທີ່ ຈະເຮັດໃຫ້ ສັດສາມາດເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ຊົງຕົວໄດ້ເມື່ອພາຫະນະເຄື່ອນທີ່;

- 6) ໃຫ້ອອກແບບ ໃຫ້ສາມາດທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ຂ້າເຊື້ອໄດ້ງ່າຍ;
- 7) ມີການບຳລຸງຮັກສາ ແລະ ສ້ອມແປງ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບທີ່ດີ ແລະ ພ້ອມທີ່ຈະນຳໃຊ້ຢູ່ຕະຫຼອດເວລາ;
- 8) ອອກແບບ ບໍ່ໃຫ້ສິ່ງຂັບຖ່າຍ ຫຼື ສິ່ງເສດເຫຼືອຕ່າງໆ ຈາກກົງສັດທີ່ຢູ່ຂ້າງເທິງ ຕົກລົງມາໃສ່ກົງສັດທີ່ຢູ່ຂ້າງລຸ່ມ ຫຼື ຕົກເຮ່ຍອອກຈາກພາຫະນາຂົນສົ່ງ;
- 9) ນຳໃຊ້ວັດສະດຸຮອງພື້ນພາຫະນະ ເພື່ອຊ່ວຍດູດຊຶມ ສິ່ງຂັບຖ່າຍ ແລະ ທັງເປັນການປ້ອງກັນການມື່ນຂອງສັດໄດ້;
- 10) ຜູກມັດ ພາຊະນະບັນຈຸ ທີ່ຢູ່ເທິງພາຫະນະຂົນສົ່ງໃຫ້ໝັ້ນຄົງ ບໍ່ໃຫ້ເກີດການກະແທກ ຫຼື ເລື່ອນໄຫຼໃນເວລາພາຫະນະເຄື່ອນທີ່.

5. ຂັ້ນຕອນການຂົນສົ່ງສັດ

5.1 ການວາງແຜນການຂົນສົ່ງສັດ

ການຂົນສົ່ງສັດ ຕ້ອງມີການວາງແຜນຢ່າງຮອບຄອບ ໂດຍຕ້ອງປະກອບດ້ວຍ:

- ການກະກຽມສັດ;
- ການພັກສັດ ກ່ອນການຂົນສົ່ງ;
- ມາດຕະຖານສຳລັບ ກົງ, ພາຊະນະບັນຈຸ ແລະ ພາຫະນະຂົນສົ່ງ;
- ການຈັດເນື້ອທີ່ຕໍ່ໂຕສັດ;
- ການກຳນົດເສັ້ນທາງ ແລະ ໄລຍະເວລາການເດີນທາງ;
- ການສ້າງແຜນສຸກເສີນ ໃນກໍລະນີມີການປ່ຽນພາຫະນະ;
- ການກຳນົດຈຸດພັກພາຫະນະ;
- ການກຳນົດເວລາ ສັງເກດສັດ ໃນລະຫວ່າງຂົນສົ່ງ;
- ການຄວບຄຸມພະຍາດສັດ;
- ການປະເມີນສະພາບອາກາດ;
- ການກະກຽມເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

5.2 ການກະກຽມສັດ

ການກະກຽມສັດທີ່ຈະຂົນສົ່ງ ຜູ້ດູແລສັດຕ້ອງປະຕິບັດ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ ລາຍລະອຽດດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- 1) ການຈັບ ແລະ ປະຕິບັດກັບສັດ ຕ້ອງເຮັດດ້ວຍຄວາມລະມັດລະວັງ, ຫຼືກລ່ຽງການເຮັດໃຫ້ສັດຕື່ນຕົກໃຈ ເຊັ່ນ: ບໍ່ເຂົ້າຫາສັດໂດຍກະທັນຫັນ ຫຼື ໃຊ້ວັດຖຸຄ້ຽນຕີສັດຈົນເຮັດໃຫ້ສັດໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຫຼື ທໍລະມານ;
- 2) ພະຍາຍາມ ຮຽນຮູ້ນິໄສຂອງສັດ ແລະ ສ້າງຄວາມຄຸ້ນເຄີຍກັບສັດ ເພື່ອບໍ່ເຮັດໃຫ້ສັດເກີດຄວາມຕື່ນເຕັ້ນ, ຢ້ານກົວ ແລະ ພະຍາຍາມເຮັດໃຫ້ສັດ ເກີດຄວາມຄຸ້ນເຄີຍ ແລະ ບໍ່ຕໍ່ສູ້;

- 3) ຜູ້ດູແລສັດ ຄວນສ້າງ ປະສົບການ ແລະ ຄວາມຊຳນານໃນການຈັບບັງຄັບສັດ ແລະ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ທຳມະຊາດຂອງສັດ ແລະ ໃຫ້ຮູ້ພຶດຕິກຳຂອງສັດ ຫຼື ຝູງສັດ ຈະແຕກຕ່າງກັນໄປ ຕາມ ພັນ, ເພດ, ອາຍຸ, ນິໄສ, ການລ້ຽງດູ ແລະ ການຈັດການ ນອກຈາກນີ້ຍັງມີປັດໃຈ ອື່ນທີ່ຄວນເອົາໃຈໃສ່ ດັ່ງນີ້:
 - ໂດຍສັນຊາດຕະຍານ ສັດທີ່ລ້ຽງເປັນຝູງ ມັກມີພຶດຕິກຳ ຕິດຕາມຫົວໜ້າຝູງ;
 - ບໍ່ຄວນຈັດໃຫ້ສັດ ທີ່ມັກທຳຮ້າຍໂຕອື່ນ ມາຢູ່ຮວມກັນ;
 - ໃຫ້ຄຳນຶງເຖິງ ເນື້ອທີ່ສະເພາະ ຂອງສັດແຕ່ລະຊະນິດ;
 - ການເຂົ້າຫາສັດ ຄວນຄຳນຶງເຖິງ ໄລຍະຫ່າງທີ່ເໝາະສົມ ຊຶ່ງມັນຈະແຕກຕ່າງກັນໄປ ຕາມຊະນິດ ຂອງສັດ;
 - ຄຳນຶງເຖິງການເບິ່ງເຫັນຂອງສັດ ຊຶ່ງໂດຍທົ່ວໄປ ສັດຈະສາມາດເບິ່ງເຫັນໃນມູມກວ້າງ ແຕ່ມີຂໍ້ຈຳກັດ ໃນການເບິ່ງພາບວັດຖຸ ທີ່ຢູ່ດ້ານໜ້າ ແລະ ການປະມານ ໄລຍະ ຫຼື ຄວາມເລິກ-ຕື້ນ, ສັດມັກຈະສັງເກດເຫັນວັດຖຸ ທີ່ເຄື່ອນທີ່ຜ່ານດ້ານຂ້າງ ແລະ ດ້ານຫຼັງ ໄດ້ຫຼາຍກວ່າ;
 - ຄຳນຶງເຖິງ ປັດໄຈດ້ານກິນ ທີ່ອາດຈະສົ່ງຜົນກະທົບ ໃນການຈັດການກັບສັດ ເນື່ອງຈາກສັດສ່ວນໃຫຍ່ ມີປະສາດຮັບກິນທີ່ດີ ແລະ ມີການຕອບສະໜອງຕໍ່ກິນ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ;
 - ຄຳນຶງເຖິງ ສຽງ ທີ່ອາດຈະສົ່ງຜົນກະທົບ ໃນການຈັດການກັບສັດ ເນື່ອງຈາກສັດສາມາດ ໄດ້ຍິນສຽງ ໃນຊ່ວງຄວາມຖີ່ ທີ່ກວ້າງກວ່າຄົນເຮົາ ແລະ ມີການຕອບສະໜອງໄວຕໍ່ສຽງ ທີ່ມີຄວາມຖີ່ສູງ. ສຽງທີ່ດັງແຮງ ຫຼື ດັງຂຶ້ນ ຢ່າງກະທັນຫັນ ອາດຈະເຮັດໃຫ້ສັດ ຕື່ນຕົກໃຈ.
- 4) ຫາກຈຳເປັນຕ້ອງປ່ຽນອາຫານ ຫຼື ວິທີການໃຫ້ອາຫານສັດ ຢູ່ໃນລະຫວ່າງການຂົນສົ່ງ ໃຫ້ຄຳນຶງເຖິງ ໄລຍະເວລາ ທີ່ສັດຕ້ອງໃຊ້ໃນການປັບຕົວ;
- 5) ບໍ່ຄວນໃຫ້ຢາ ຫຼື ສານເຄມີ ທີ່ມີຜົນຕໍ່ການປັບປ່ຽນພຶດຕິກຳໂດຍບໍ່ຈຳເປັນ ເຊັ່ນ ໃຊ້ຢາລະງັບປະສາດ ເພື່ອໃຫ້ສັດສະຫງົບ. ຫາກມີການນຳໃຊ້ ຢາດັ່ງກ່າວໃຫ້ຢູ່ພາຍໃຕ້ ການແນະນຳ ຂອງສັດຕະວະແພດ;
- 6) ການຂົນສົ່ງສັດເປັນກຸ່ມ ຄວນຄຳນຶງ ດັ່ງນີ້:
 - ສັດທີ່ມີຄວາມສຳພັນທາງສັງຄົມ ຢ່າງໃກ້ຊິດ ຄື ສັດທີ່ເຄີຍລ້ຽງຮ່ວມກັນ ຫຼື ແມ່ກັບລູກສັດ ໃຫ້ຂົນສົ່ງຮ່ວມກັນໄດ້;
 - ໃຫ້ແຍກສັດ ທີ່ມີແນວໂນ້ມ ຈະສະແດງພຶດຕິກຳ ດູຮ້າຍ ອອກຈາກກຸ່ມ;
 - ບໍ່ຄວນຂົນສົ່ງລູກສັດ ຫຼື ສັດທີ່ມີຂະໜາດນ້ອຍ ຮ່ວມກັບສັດທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ກວ່າ ຍົກເວັ້ນສັດແມ່ລູກອ່ອນ;
 - ບໍ່ຄວນຂົນສົ່ງສັດ ທີ່ມີເຂົາ ຮ່ວມກັບສັດທີ່ບໍ່ມີເຂົາ ຫາກຈຳເປັນຂົນສົ່ງຮ່ວມກັນ, ຕ້ອງມີອຸປະກອນ ຫຼື ວິທີປ້ອງກັນ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ເຂົາສັດ ສ້າງຄວາມບາດເຈັບ ຕໍ່ໂຕອື່ນ;
 - ບໍ່ຄວນຂົນສົ່ງສັດ ທີ່ກຳລັງຖືພາມານ, ເຈັບປ່ວຍ ຫຼື ສະພາບຮ່າງກາຍບໍ່ສົມບູນ ຮ່ວມກັບສັດປົກກະຕິ;
- 7) ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ປະຕິບັດງານ ສົງໄສເຫັນສັດທີ່ກຽມຈະຂົນສົ່ງ ເກີດອາການຜິດປົກກະຕິ ຫຼື ເກີດພະຍາດ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ສັດຕະວະແພດມາກວດກາເສຍກ່ອນ ຈຶ່ງຈະສາມາດເອົາສັດຂຶ້ນພາຫະນະ ແລະ ເຄື່ອນຍ້າຍໄດ້;

- 8) ກ່ອນການຂົນສົ່ງ ຄວນມີການກວດກາ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາພາຫະນະຂົນສົ່ງ ໃຫ້ມີສະພາບ ທີ່ພ້ອມຈະຂົນສົ່ງ.

5.3 ການພັກສັດກ່ອນການຂົນສົ່ງ

ການພັກສັດກ່ອນການຂົນສົ່ງໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງນີ້:

- 1) ຄວນໃຫ້ມີການພັກສັດ ກ່ອນການຂົນສົ່ງ ໃນກໍລະນີສັດ ເກີດມີຄວາມກົດດັນທີ່ເກີດຈາກການຈັບ ຫຼື ຮວບຮວມສັດ;
- 2) ບໍລິເວນ ເຕົ້າໂຮມສັດ ຫຼື ບ່ອນພັກສັດກ່ອນການຂົນສົ່ງ ຄວນມີລັກສະນະດັ່ງນີ້:
 - ມີຮົ່ວ ຫຼື ບໍລິເວນທີ່ສາມາດຈຳກັດ ຂອບເຂດ ແລະ ຄວບຄຸມສັດ ໄດ້ຢ່າງໝັ້ນຄົງ;
 - ປາສະຈາກ ສິ່ງລົບກວນ ທີ່ອາດເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສັດ ຊຶ່ງລວມເຖິງ ສັດປ່າ ແລະ ສັດທີ່ເປັນພາຫະນຳເຊື້ອພະຍາດ;
 - ສາມາດປ້ອງກັນສັດ ຈາກສະພາບອາກາດທີ່ປ່ຽນແປງ;
 - ສາມາດເອື້ອອຳນວຍ ຕໍ່ການຮັກສາສັດ ໂດຍສະເພາະສັດທີ່ຢູ່ເປັນກຸ່ມ;
 - ມີພື້ນທີ່ໃຫ້ສັດໄດ້ພັກຜ່ອນ, ມີການຈັດອາຫານ ແລະ ນໍ້າໃຫ້ສັດຢ່າງເໝາະສົມ;
 - ມີການອະນາໄມ, ທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ຂ້າເຊື້ອທຸກຄັ້ງ ຫຼັງຈາກການນຳສັດອອກ ແລະ ກ່ອນນຳເອົາສັດຊຸດໃໝ່ເຂົ້າ.
 - ຄວນຈັດອາຫານ ແລະ ນໍ້າໃຫ້ສັດກິນໃນຊ່ວງໄລຍະກ່ອນການເດີນທາງ ຖ້າຫາກເຫັນວ່າໄລຍະເວລາ ທີ່ໃຊ້ໃນການເດີນທາງ ດົນກວ່າ ໄລຍະເວລາທີ່ສັດຈະສາມາດ ອິດອາຫານໄດ້ ຄວນໃຫ້ອາຫານ ແລະ ນໍ້າ ໃນລະຫວ່າງການເດີນທາງ, ຍົກເວັ້ນສັດບາງຊະນິດ ທີ່ບໍ່ຈຳເປັນ ຕ້ອງໃຫ້ອາຫານ.

5.4 ການປະເມີນຄວາມພ້ອມສຳລັບການຂົນສົ່ງ

ການປະເມີນຄວາມພ້ອມສຳລັບການຂົນສົ່ງ ຕ້ອງປະຕິບັດດັ່ງນີ້:

- 1) ປະສານຫາ ພະນັກງານສັດຕະວະແພດ ເພື່ອດຳເນີນ ການກວດສຸຂະພາບສັດ ກ່ອນການຂົນສົ່ງ. ກໍລະນີສິ່ງໄສວ່າສັດມີສະພາບ ທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ ທີ່ຈະຂົນສົ່ງ ໃຫ້ສັດຕະວະແພດ ເປັນຜູ້ພິຈາລະນາ ແລະ ຕັດສິນ. ບໍ່ໃຫ້ຂົນສົ່ງສັດ ທີ່ມີສຸຂະພາບທີ່ບໍ່ແຂງແຮງ ຍົກເວັ້ນການຂົນສົ່ງ ເພື່ອນຳໄປປິ່ນປົວ ແຕ່ຕ້ອງໃຫ້ແຍກຂົນສົ່ງຕ່າງຫາກ ບໍ່ໃຫ້ຮ່ວມກັນກັບສັດປົກກະຕິ;
- 2) ສັດທີ່ບໍ່ພ້ອມ ທີ່ຈະຂົນສົ່ງ ແມ່ນສັດທີ່ມີລັກສະນະ ດັ່ງນີ້:
 - ສັດເຈັບປ່ວຍ, ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຫຼື ອ່ອນເພຍ ຊຶ່ງອາດຈະບໍ່ທົນກັບສະພາບແວດລ້ອມ ຫຼື ສະພາບອາກາດ ໃນ ເວລາທີ່ມີການຂົນສົ່ງ;
 - ສັດທີ່ບໍ່ສາມາດລຸກຍືນ ຫຼື ຂາແຕ່ລະຂ້າງ ບໍ່ສາມາດຮັບນໍ້າໜັກໂຕໄດ້;
 - ສັດຕາບອດທັງສອງຂ້າງ;
 - ສັດທີ່ບໍ່ສາມາດເຄື່ອນໄຫວໄດ້ ຫາກມີການເຄື່ອນຍ້າຍ ຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມທໍລະມານຕໍ່ສັດຫຼາຍຂຶ້ນ;

- ລູກສັດທີ່ຫາກໍເກີດໃໝ່ ທີ່ສາຍບີ້ຍັງບໍ່ທັນປິດ;
 - ສັດຖືພາໃນຊ່ວງໃກ້ຈະເກີດລູກ ຫຼື ສັດ ຢູ່ໃນຊ່ວງ 10% ສຸດທ້າຍຂອງໄລຍະເວລາຖືພາ;
 - ແມ່ສັດທີ່ແຍກຈາກລູກເກີດໃໝ່ ບໍ່ເກີນ 48 ຊມ;
- 3) ກຸ່ມສັດ ທີ່ຄວນໄດ້ຮັບການດູແລເປັນພິເສດ ເຊັ່ນ ສັດທີ່ມີນ້ຳໜັກຫຼາຍ ເກີນກຳນົດ, ລູກສັດ ຫຼື ສັດ ເຖົ້າ, ສັດແຫ ຫຼື ດູຮ້າຍ, ສັດຖືພາແກ່, ສັດແມ່ລູກອ່ອນ, ສັດທີ່ມີບາດແຜຈາກການຜ່າຕັດ ທີ່ບາດຍັງ ບໍ່ທັນຕິດ ເຊັ່ນ ບາດແຜ ຈາກການຕັດເຂົ້າ.

5.5 ການກຽມສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ ສໍາລັບການບັນທຸກ

ການກຽມສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການບັນທຸກສັດ ຄວນປະຕິບັດດັ່ງນີ້:

- 1) ທາງຂຶ້ນ-ລົງ ສໍາລັບການບັນທຸກ ຄວນອອກແບບ ແລະ ສ້າງ ໃຫ້ເໝາະສົມກັບ ແຕ່ລະຊະນິດສັດ ບໍ່ມີ ສິ່ງແຫຼມຄົມທີ່ຈະເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສັດ ແລະ ຫຼີກລ່ຽງ ການສ້າງສິ່ງລົບກວນທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ສັດຢຸດສະ ງັກ ຫຼື ຫັນຫຼັງກັບ;
- 2) ບັບຕໍາແໜ່ງ ອຸປະກອນ ໃຫ້ແສງສະຫວ່າງ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເກີດ ແສງສະທ້ອນ ຈາກໂລຫະ ຫຼື ພື້ນທີ່ ທີ່ ມີນ້ຳຂັງ;
- 3) ເພີ່ມແຫຼ່ງກຳເນີດແສງ ໃສ່ທາງເດີນທີ່ມືດ ເພື່ອໃຫ້ສັດສາມາດ ເບິ່ງເຫັນພື້ນຜິວໄດ້ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ແສງ ສ່ອງເຂົ້າຕາສັດໂດຍກົງ;
- 4) ຫຼີກເວັ້ນ ການເຮັດໃຫ້ ອຸປະກອນ ຫຼື ຜູ້ປະຕິບັດງານ ເຄື່ອນໄຫວ ທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ສັດມີການລັ່ງເລ ໂດຍ ການໃຊ້ແຜ່ນກັ້ນ ດ້ານຂ້າງທາງເດີນ ເພື່ອບັງຕາສັດ;
- 5) ຫຼີກລ່ຽງ ການສ້າງທາງຢ່າງ ທີ່ລ້ຽວເປັນມຸມສາກ ຄວນສ້າງເປັນທາງໂຄ້ງ;
- 6) ຄວນຂົນຍ້າຍ ໄສ້ ຫຼື ວັດຖຸຕ່າງໆ ທີ່ແຂວນໄວ້ ເທິງທາງຢ່າງ ອອກໃຫ້ໝົດ;
- 7) ທາງຢ່າງ ທີ່ບໍ່ຮາບພຽງ ໃຫ້ບັບລະດັບ ຫຼື ປຸພື້ນ ເພື່ອໃຫ້ເຫັນເປັນທາງຢ່າງ ທີ່ມີຄວາມຕໍ່ເນື່ອງ;
- 8) ອຸປະກອນທີ່ໃຊ້ແຮງດັນ ຫຼື ອຸປະກອນທີ່ເກີດສຽງກະທົບ ຕ້ອງໃຫ້ຕິດຕັ້ງ ເຄື່ອງປ້ອງກັນສຽງ ຫຼື ໃຫ້ ຢູ່ຫ່າງໄກຈາກສັດ;
- 9) ໃຫ້ບັບຕໍາແໜ່ງ ພັດລົມ ຫຼື ຜ້າກັ້ງລົມ ບໍ່ໃຫ້ເປົ່າພົ່ນໃສ່ໜ້າສັດໂດຍກົງ;
- 10) ຄວນຈັດໃຫ້ມີ ແສງສະຫວ່າງ ຢ່າງເໝາະສົມ ແລະ ພຽງພໍ ເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກ ໃນການ ກວດກາ ແລະ ການເຄື່ອນຍ້າຍສັດ;
- 11) ຈັດໃຫ້ມີການລະບາຍອາກາດ ແລະ ຖ່າຍເທຄວາມຮ້ອນ ຢ່າງພຽງພໍ;
- 12) ໃຊ້ເຄື່ອງກະຕຸ້ນເພື່ອບັງຄັບສັດ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບພຶດຕິກຳສະເພາະຂອງສັດ ແຕ່ລະຊະນິດ;
- 13) ບໍ່ຄວນນໍາໃຊ້ອຸປະກອນບັງຄັບສັດ ຫຼື ເຄື່ອງກະຕຸ້ນ ໃນບ່ອນທີ່ຄັບແຄບ ທີ່ບໍ່ມີເນື້ອທີ່ ສໍາລັບຜູ້ໄລ່ ຕ້ອນສັດ ສາມາດຫຼົບຫຼີກ;
- 14) ເຄື່ອງກະຕຸ້ນໄຟຟ້າ ໃຫ້ນໍາໃຊ້ສະເພາະກັບ ໝູ ແລະ ສັດຄ້ຽວເອື້ອງໃຫຍ່ ເທົ່ານັ້ນ ບໍ່ຄວນນໍາໃຊ້ກັບມ້າ, ແກະ, ແບ້ ລວມທັງ ລູກໝູ ແລະ ລູກ ງົວ-ຄວາຍ. ຈຸດຊອດໄຟຟ້າ ຄວນເປັນບໍລິເວນ ຊ່ວງທ້າຍ ຂອງລໍາຕົວສັດ, ຫ້າມຈີ່ໃສ່ບໍລິເວນ ທີ່ໄວຕໍ່ການສໍາພັດ ເຊັ່ນ: ຕາ, ປາກ, ຫູ, ອະໄວຍະວະສືບພັນ;

- 15) ໃຊ້ ເຄື່ອງກະຕຸ້ນໄຟຟ້າເພື່ອບັງຄັບສັດໃນກໍລະນີຈຳເປັນເທົ່ານັ້ນ ແລະ ຄວນໃຊ້ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ໂດຍບໍ່ເຮັດໃຫ້ສັດເຈັບປວດທໍລະມານ, ຖ້າຫາກສັດບໍ່ຕອບສະໜອງ ໃຫ້ຢຸດການນຳໃຊ້ ເຄື່ອງດັ່ງກ່າວ;
- 16) ຖ້າບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ເຄື່ອງກະຕຸ້ນໄຟຟ້າເພື່ອບັງຄັບສັດ ຄວນນຳໃຊ້ອຸປະກອນ ໄລ່ຕ້ອນອື່ນທີ່ເໝາະສົມ ເຊັ່ນ: ແຜ່ນນວມ, ໄມ້ພາຍຢາງ, ໄມ້ຕີ ຫຼື ແສ້ຢາງ, ຕາໜ່າງກະດິ່ງ ໂດຍຫຼີກເວັ້ນ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ສັດ ເກີດຄວາມເຈັບປວດ ຫຼື ທໍລະມານ;
- 17) ບໍ່ຄວນເຮັດໃຫ້ສັດຕື່ນ ແລະ ຍ້ານກົວເກີນຄວາມຈຳເປັນ ຈົນເຮັດໃຫ້ສັດເກີດຄວາມກະວົນກະວາຍ, ບຽດອັດກັນ ຫຼື ມື່ນລື້ມ.

5.6 ການບັນທຸກ ແລະ ລຳລຽງສັດ

ການບັນທຸກ ແລະ ລຳລຽງສັດ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

- 1) ວາງແຜນການລຳລຽງ ແລະ ບັນທຸກສັດຢ່າງຮອບຄອບ;
- 2) ເອົາສັດຂຶ້ນພາຫະນະ ດ້ວຍຄວາມລະມັດລະວັງ ບໍ່ໂຍນ, ລາກແກ່ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ຕົກກະແທກກັບພື້ນ. ກໍລະນີ ບັນຈຸສັດໃສ່ໃນກົງ ຕ້ອງບໍ່ໂຍນ, ຫຼີກລ່ຽງ ການເຮັດໃຫ້ເກີດສຽງລົບກວນ, ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ຫຼື ບັງຄັບສັດ ເກີນຄວາມຈຳເປັນ;
- 3) ການຈັບ ຫຼື ຍົກສັດຂຶ້ນພາຫະນະ ໃຫ້ຫຼີກລ່ຽງ ການເຮັດໃຫ້ສັດເຈັບປວດ, ທໍລະມານ ຫຼື ເກີດຄວາມບອບຊ້າທາງຮ່າງກາຍ ເຊັ່ນ: ບາດແຜ, ກະດູກຫັກ ຫຼື ເຄື່ອນ. ການຍົກສັດທີ່ມີ ສີ່ຂາໂດຍໃຊ້ແຮງຄົນ ໃຫ້ປະຕິບັດ ສະເພາະແຕ່ສັດທີ່ມີຂະໜາດນ້ອຍ ຫຼື ລູກສັດ ແລະ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍຕໍ່ຜູ້ປະຕິບັດງານ;
- 4) ຜູ້ຂົນສົ່ງສັດ ທີ່ໄດ້ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມມາແລ້ວ ຫ້າມຜູ້ທີ່ບໍ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ມາກົດຂວາງ ຫຼື ເຂົ້າມາໃນເສັ້ນທາງເດີນຂອງສັດ.

5.7 ການປະຕິບັດ ໃນລະຫວ່າງການຂົນສົ່ງ

ການປະຕິບັດ ໃນລະຫວ່າງການຂົນສົ່ງ ໃຫ້ດຳເນີນການດັ່ງນີ້:

- 1) ກ່ອນການການເດີນທາງ ໃຫ້ກວດກາຄົນຄວາມພ້ອມ ຕ່າງໆດັ່ງນີ້:

- (1) ສະພາບທົ່ວໄປຂອງສັດ;
- (2) ປະເມີນ ໄລຍະເວລາ, ຈຸດທີ່ພັກສັດ;
- (3) ຄວາມຈຳເປັນ ຂອງສັດບາງໂຕ ທີ່ຈະໄດ້ເບິ່ງແຍງ ເປັນພິເສດ;
- (4) ຄວາມຕ້ອງການນ້ຳ ແລະ ອາຫານ;
- (5) ຢາສັດຕະວະແພດ ແລະ ເຄື່ອງມື ສຳລັບ ການປິ່ນປົວ ສັດທີ່ ເກີດບາດແຜ ຫຼື ເຈັບປ່ວຍ;
- (6) ປະເມີນສະພາບອາກາດ;
- (7) ສອບຖາມ ສະພາບຂອງເສັ້ນທາງຂົນສົ່ງ;
- (8) ປະເມີນ ປະສົບການ ແລະ ຄວາມຊຳນານ ຂອງຜູ້ຂັບຂີ່ພາຫະນະ;
- (9) ຂໍ້ມູນ ຂອງດ່ານ ຫຼື ຈຸດກວດກາ ລະຫວ່າງເສັ້ນທາງການຂົນສົ່ງ.

- 2) ພາຍຫຼັງ ທີ່ໄດ້ກວດກາຄວາມພ້ອມທັງໝົດແລ້ວ ໃຫ້ອອກເດີນທາງ;

- 3) ຜູ້ຂັບລົດຂົນສົ່ງ ຕ້ອງຂັບພາຫະນະ ຂົນສົ່ງ ຢ່າງລະມັດລະວັງ ບໍ່ອອກ, ຢຸດ ຫຼື ລ້ຽວພາຫະນະ ຢ່າງກະທັນຫັນ;
- 4) ສັງເກດສັດ ເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ລະຫວ່າງການເດີນທາງ ໂດຍສະເພາະເມື່ອມີການຢຸດພັກ ຢູ່ຈຸດໃດຈຸດໜຶ່ງ ຫຼື ຕື່ມນໍ້າມັນເຊື້ອໄຟ ກໍຕ້ອງຈອດຢູ່ ສະຖານທີ່ ທີ່ສາມາດສັງເກດພຶດຕິກຳຂອງສັດ ໄດ້ຢ່າງທົ່ວເຖິງ. ການພັກໃຫ້ນໍ້າໃຊ້ໄລຍະເວລາ ສັ້ນທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ຈະເປັນໄປໄດ້;
- 5) ລະຫວ່າງການເດີນທາງ ພາຍໃນພາຫະນະ ຄວນມີການລະບາຍອາກາດທີ່ດີ, ກໍລະນີສະພາບອາກາດຮ້ອນອົບເອົ້າເກີນໄປ ໃຫ້ຢຸດພັກເປັນໄລຍະ ຢູ່ບ່ອນຮົ່ມ ແລະ ມີລົມລ່ວງດີ;
- 6) ໃນກໍລະນີທີ່ສະພາບອາກາດ ບໍ່ເອື້ອອໍານວຍ ກະທັນຫັນ ເຊັ່ນ: ມີພະຍຸແຮງ, ອາກາດຮ້ອນຈັດ ໃຫ້ປະຕິບັດ ຕາມແຜນ ສຸກເສີນທີ່ກຳນົດໄວ້;
- 7) ມີການຈັດການ ກັບສິ່ງເສດເຫຼືອ ຈາກການຂັບຖ່າຍຂອງສັດ ລະຫວ່າງການຂົນສົ່ງ ຢ່າງເໝາະສົມ ເພື່ອປ້ອງກັນສັດມື້ນ, ລີ້ມ ແລະ ປ້ອງກັນການລະບາດຂອງພະຍາດສັດ ໂດຍມີການຈັດການ ຕາມຫຼັກການ ດ້ານສຸຂະພາບໄມທີ່ດີ ແລະ ເປັນໄປຕາມ ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ໃນກໍລະນີ ຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ ທໍາຄວາມສະອາດ ພາຫະນະໃນລະຫວ່າງການຂົນສົ່ງ ຕ້ອງປະຕິບັດ ດ້ວຍຄວາມລະມັດລະວັງ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ສັດເກີດຄວາມກົດດັນ;
- 8) ສັດທີ່ເຈັບປ່ວຍ ຫຼື ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ລະຫວ່າງການເດີນທາງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຈັດການ ຢ່າງເໝາະສົມ ໃຫ້ໄວທີ່ສຸດ ໂດຍໃຫ້ຜູ້ດູແລສັດ ຫຼື ຜູ້ຂົນສົ່ງ ປະຕິບັດຕາມແຜນສຸກເສີນ ທີ່ກຳນົດໄວ້;
- 9) ໃນກໍລະນີເຄື່ອນຍ້າຍສັດທີ່ໄດ້ໃຊ້ເວລາຍາວນານ ຄວນຈັດໃຫ້ມີຊ່ວງຢຸດພັກ ຢູ່ບໍລິເວນທີ່ເໝາະສົມ ຫ້າມນໍາສັດ ລົງຈາກພາຫະນະ, ແຕ່ຖ້າກໍລະນີທີ່ມີຄວາມຈໍາເປັນຕ້ອງເອົາສັດລົງ ຕ້ອງແຈ້ງ ແລະ ຮັບອະນຸຍາດຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ພາຍຫຼັງທີ່ນໍາສັດຂຶ້ນພາຫະນະແລ້ວ ຕ້ອງໄດ້ມີການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອບໍລິເວນດັ່ງກ່າວ ຕາມຫຼັກວິຊາການ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ;
- 10) ຖ້າຫາກມີຄວາມຈໍາເປັນ ຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ນໍ້າ ຫຼື ອາຫານ ລະຫວ່າງການເດີນທາງ ຕ້ອງໃຫ້ສັດທຸກໂຕ ໄດ້ກິນອາຫານ ແລະ ນໍ້າ ຢ່າງທົ່ວເຖິງ ແລະ ຢຸດການໃຫ້ອາຫານ ກ່ອນການອອກເດີນທາງຕໍ່ ໃຫ້ເໝາະສົມກັບສັດແຕ່ລະຊະນິດ;
- 11) ວາງແຜນຈັດການຂົນສົ່ງສັດ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ໄລຍະເວລາ ໃນການຂົນສົ່ງສັດສັ້ນທີ່ສຸດ ແລະ ຮັບປະກັນ ໃຫ້ມີການປະສານງານລະຫວ່າງ ຈຸດຕົ້ນທາງກັບປາຍທາງ ຢ່າງຊັດເຈນ.

5.8 ມາດຕະການຄວບຄຸມພະຍາດລະຫວ່າງການຂົນສົ່ງສັດ

ມາດຕະການຄວບຄຸມພະຍາດລະຫວ່າງການຂົນສົ່ງສັດ ມີດັ່ງນີ້:

- 1) ບໍ່ຄວນຂົນສົ່ງສັດຈາກແຫຼ່ງກໍາເນີດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ມາປະປົນກັນໃນພາຫະນະຄັນດຽວກັນ;
- 2) ຫຼີກລ່ຽງ ການສໍາຜັດຂອງສັດ ຈາກແຫຼ່ງທີ່ມາ ແຕກຕ່າງກັນ ຢູ່ຈຸດຢຸດພັກສັດ;
- 3) ຫຼຸດການສໍາຜັດ ລະຫວ່າງ ສັດ ກັບ ສິ່ງຂັບຖ່າຍ ຫຼື ສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກການຂົນສົ່ງ ໃຫ້ໜ້ອຍທີ່ສຸດ;
- 4) ໃນກໍລະນີຈໍາເປັນ ທີ່ສັດຈະມີໂອກາດ ຕິດພະຍາດ ຢູ່ປາຍທາງ ຕ້ອງໄດ້ສັກຢາກັນພະຍາດ ເພື່ອໃຫ້ສັດມີພູມຕ້ານທານກ່ອນ ການຂົນສົ່ງ;

- 5) ການໃຫ້ຢາ ເພື່ອປ້ອງກັນ ຫຼື ປິ່ນປົວພະຍາດ ໃຫ້ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄວບຄຸມຂອງສັດຕະວະແພດ ໂດຍປະຕິບັດຕາມ ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຢ່າງເຂັ້ມງວດ;
- 6) ຫາກມີຄວາມຈຳເປັນ ຕ້ອງໄດ້ຂ້າ ຫຼື ທຳລາຍຊາກສັດທີ່ຕາຍໃນລະຫວ່າງການເດີນທາງ ເພື່ອຄວບຄຸມພະຍາດສັດ ຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງ ໃຫ້ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລ້ຽງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຊາບ ເພື່ອດຳເນີນມາດຕະການຄວບຄຸມພະຍາດ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກຳນົດ.

5.9 ການລຳລຽງສັດລົງຈາກພາຫະນະ ແລະ ການປະຕິບັດຫຼັງສິ້ນສຸດການເດີນທາງ

ການລຳລຽງສັດລົງຈາກພາຫະນະ ແລະ ການປະຕິບັດຫຼັງສິ້ນສຸດການເດີນທາງ ຕ້ອງດຳເນີນການ ດັ່ງນີ້:

- 1) ຄວນຂົນຍ້າຍສັດລົງຈາກພາຫະນະທັນທີ ດ້ວຍຄວາມລະມັດລະວັງ ຫຼືກລ່ຽງ ການສ້າງສຽງລົບກວນ, ຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ການບັງຄັບສັດເກີນຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ຄຳນຶງເຖິງ ຄວາມເມື່ອຍລ້າຂອງສັດ;
- 2) ນຳໃຊ້ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນການລຳລຽງສັດລົງຈາກພາຫະນະ ຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງ ຄວາມເໝາະສົມກັບສັດແຕ່ລະຊະນິດ;
- 3) ກໍລະນີທີ່ມີ ບ່ອນພັກສັດຢູ່ປາຍທາງ, ບ່ອນພັກສັດ ຄວນມີເນື້ອທີ່ ທີ່ເໝາະສົມ ມີການລະບາຍອາກາດທີ່ດີ ສາມາດປ້ອງກັນສັດ ຈາກສະພາບແວດລ້ອມທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ ແລະ ມີສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທີ່ຈຳເປັນ ຊຶ່ງລວມທັງ ອາຫານ ແລະ ນ້ຳ. ນອກຈາກນັ້ນ ຕ້ອງມີຄອກພັກສັດສຳລັບສັດເຈັບປ່ວຍ ຫຼື ບາດເຈັບ ທີ່ແຍກຈາກຄອກພັກສັດ ປົກກະຕິ;
- 4) ສັດເຈັບປ່ວຍ ຫຼື ບາດເຈັບ ໃນລະຫວ່າງການເດີນທາງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວຢ່າງເໝາະສົມ, ໃນກໍລະນີສັດ ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຢ່າງທໍລະມານ ຈາກການຂົນສົ່ງ ທີ່ອາດຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຂ້າ ຕ້ອງ ຂ້າສັດແບບບໍ່ໃຫ້ທໍລະມານ ແຕ່ຕ້ອງຢູ່ພາຍໃຕ້ການດູແລຂອງ ສັດຕະວະແພດຢ່າງເຄັ່ງຄັດ;
- 5) ພາຍຫຼັງ ນຳສັດລົງຈາກພາຫະນະໝົດແລ້ວ ໃຫ້ດຳເນີນການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ ກົງ ແລະ ພາຫະນະໃຫ້ໄວທີ່ສຸດ ເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້;
- 6) ໃຫ້ມ້ຽນມັດ ແລະ ທຳລາຍ ສິ່ງປຸຮອງ, ສິ່ງຂັບຖ່າຍ ແລະ ຊາກສັດຕາຍ ລະຫວ່າງການຂົນສົ່ງ ຕາມຫຼັກສູດຂະໜາໄມທີ່ດີ ແລະ ປະຕິບັດຕາມ ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກຳນົດ.

6. ບຸກຄະລາກອນ

ການປະກອບ ບຸກຄະລາກອນ ສຳລັບການຂົນສົ່ງສັດ ມີດັ່ງນີ້:

- 1) ມີຈຳນວນ ບຸກຄະລາກອນພຽງພໍ ກັບຈຳນວນຂອງສັດທີ່ຂົນສົ່ງ;
- 2) ມີສຸຂະພາບແຂງແຮງ ບໍ່ເປັນພະຍາດຕິດຕໍ່;
- 3) ໄດ້ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມ ດ້ານການຂົນສົ່ງສັດ ແລະ ສະຫວັດດີການສັດ;
- 4) ມີຄວາມສາມາດ ໃນການປະສານງານ ກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

7. ແຜນສຸກເສີນ

1) ການຂົນສົ່ງສັດຕ້ອງມີແຜນປະຕິບັດງານ ໃນພາວະສຸກເສີນ ທີ່ມີລາຍລະອຽດ ຂັ້ນຕອນການປະຕິບັດງານ ພ້ອມທັງບຸກຄະລາກອນ ທີ່ຮັບຜິດຊອບ ສໍາລັບແຕ່ລະເຫດການທີ່ສໍາຄັນ ລວມເຖິງການລາຍງານສະຖານະການ ແລະ ການບັນທຶກຂໍ້ມູນ;

2) ເມື່ອເກີດເຫດສຸດວິໄສ ທີ່ບໍ່ສາມາດຂົນສົ່ງສັດໄດ້ຕາມກໍານົດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມແຜນສຸກເສີນ ທີ່ກໍານົດໄວ້.

8. ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບການຂົນສົ່ງສັດມີດັ່ງນີ້:

- 1) ໃບຢັ້ງຢືນສຸຂະພາບສັດ ຈາກຕົ້ນທາງ;
- 2) ໃນອະນຸຍາດການເຄື່ອນຍ້າຍສັດ ຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລ້ຽງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ຕາມການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ;
- 3) ແຜນການເດີນທາງ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານ ໃນພາວະສຸກເສີນ;
- 4) ໃບທະບຽນພິມສັດ;
- 5) ບັນທຶກການກວດກາສັດ ແລະ ເຫດການທີ່ສໍາຄັນ ໃນແຕ່ລະວັນຂອງການເດີນທາງ ຊຶ່ງລວມເຖິງ ອັດຕາການເຈັບປ່ວຍ, ອັດຕາການຕາຍ, ຈຸດຢຸດພັກ, ໄລຍະເວລາ ຂອງການເດີນທາງ, ການໃຫ້ອາຫານ ແລະ ນໍ້າ, ປະລິມານການກິນອາຫານຂອງສັດ, ການໃຫ້ຢາສັດ ແລະ ບັນຫາອື່ນໆ ທີ່ເກີດຂຶ້ນ ໃນລະຫວ່າງການເດີນທາງ;
- 6) ເອກະສານອື່ນ ຕາມການກໍານົດຂອງຂະແໜງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

-----00000000000000-----